

κρύπτοντας στά επάγχα του καμπιάν δεστέρευτη πηγή.

Στη Ναυπακτία δὲν βούσκεται χωρί χωρίς τὸ κεφαλάρι του τὸ ἀνθόρο, μολονότι τὰ ἄλλα δάση ἀνηλεῶς κόπτονται. Οἱ δασικοὶ λεγόμενοι χωροφύλακες τίτοτε δὲν κάνουν στὴ τάση φθορά τῶν δασῶν, ἢ ὅποια δλόκληρα χωρία θὰ ξεκληρήσῃ μὲ λίγα χρόνια.

Στὴν Ἀκαρνανία ἔφένουν ἀθικτα καὶ τὰ δάση τῶν βελανιδίων. Πολλὰ χωρία γυρίζουν ἀπὸ τὸ βελανίδι. Ἐκεῖ τὸ δάσος εἶναι κοινωνικό. Πάνε δλοί, καὶ συνάζουν. Ὁφελεῖται περισσότερο ὅποιος ἔχει περισσότερα χέρια στὴν οἰκογένεια του.

Ἐνας εἶχε 11 κόρες! Βίγε δύμως χέρια πολλά. Ἐκέρδεις μερικὲς χιλιάδες ἀπὸ τὸ βελανίδι, τὸ δόποιον χρησιμοποιεῖται γιὰ κατασκευὴ βαφῆς. Ἐπάντοεψι μ' αὐτὶς τὴν πρώτη κόρη του. Τὸν δεύτερο χρόνο μὲ τὴν βούθειαν καὶ τῆς παντρεμένην ἀποκατέστησε καὶ τὴν δεύτερην καὶ καθεξῆς.

Στὸ τέλος δλοί οἱ παντρεμένες, καὶ μὲ κανένα παιδάκι ἀν εἴχανε μεγαλούτσικο, ἔβούθησαν τὴν μικρότερη καὶ τὴν πάντρεψαν καλύτερα.

ΑΠΟΔΩΤΙΑ

Οριστικὰ χώρα τοῦ ὥρᾳ πρέπει νὰ ὀνομασθῇ ἡ Φούμελη.

Ἐτοι προσαγορέουν καὶ τὸν δάσοντα οἱ μαθηταὶ καμπιάν φορά. Σὲ μερικὰ μέρη τὸ Κύριο θεωρεῖται κοροϊδία.

— 'Ατο ποὺ εἶσαι παιδί μου; ἔλεγα κάποτε σ' ἔνα τσοπανόπουλο, ποὺ περπατοῦτε ἀγέρωχα χωρίς νὰ καταδεχτῇ καν νὰ ὑπέρη μιὰ ματιὰ στὸν ξένο ποὺ πέρνηγε ἀπ' τὸ μέρος του.

— Γι' λές εύρε; μου ἀπαντᾷ.

— 'Απὸ ποὺ είσαι;

— 'Απ' τὴν Βετουπχάστα! μοῦ ἔκπενδωντες ἀραιάνια καὶ προχωρεῖ.

Η Βιτουφίστα, ἡ Ἀγρόσανη, ἡ Ἀνδρέβιστα, ἡ Λιμνίσια, δ' Ἀσπριάς, εἶναι χωριδάκια χωρέντα σὲ μιὰ μεγάλη χούνη.

Η Βετολίστα καὶ ἡ Λορηστινὰ εἶναι οἱ πρωτεύουσες τῆς Ἀποδωτίας. (Οἱ Ἀποδωτοὶ ήταν οὐθος Αἰτωλοκαρδία). Η πρώτη ἔχει πολλὲς καρυές, ἡ δεύτερη ἔχει δάση καστανιές.

Αλλὰ τὸ Ἐλετσοῦ εἶναι γραφικώτατο χωρίσ, κάτω ἀπὸ βουνά ἐλατοφόρα, μὲ δάσος ἀπειρακτο, μὲ ἐκκλησία ωραία, μὲ σπιτάκια καλά.

— Εὖν Βελγικὸ χωρίσ, μοῦ ἔλεγε ἔνας ὑπελληλος, χωρὶς νάχη πάσι καὶ αὐτὸς στὸ Βέλγιο.

Κάτιο στὸ νότιο μέρος εἶναι ἡ Δέλγα, ἡ Γρανίτσα, τὰ Κουτσογιαννέκια, χωρὶς κοινότατα, χωρὶς κανένα ιδιαίτερο.

BENETIKO

Ἐτοι λέγεται ἡ παραλία τῆς Ναυπακτίας. Μνημεῖο καὶ κύτο τῆς περασμένης δυνάμεως τῆς νύφης τοῦ Ἀδρία. Ακόμα καὶ σήμερα στὸ Μαριά καὶ στὴ Ρούμελη δίνουνται κάποτε τὰ δνόματα Βενέτω καὶ Βενετία στὰ κορίτσια τους, καὶ ἀκόμη γίνεται λόγος στὰ παραμύθια γιὰ Βενέτικους καθηέρτες καὶ Βενέτικα οἰλωρίδι.

Αλλὰ πῶς περνοῦν τὰ χρόνια! Πολλὰ Βενέτικα κάστρα τὰ ἀποδίδει σήμερα ὁ λαός στοὺς παλαιοὺς Ἐλληνες. Ο Βενετσάνος ἔσβηθηκε σὰν σκιά. Καὶ τὸ αἰσθάνονται μερικοὶ ποὺ ξέρουν τὸν κόσμο λίγο.

Μιὰ φορὰ ἔνας ἀνιψιός ἔδειξε στὸν συγγενή του, ποὺ τὸν ἐσυμβούλευε νὰ μαζευτῇ καὶ νὰ ἀποχτήσῃ χρήματα, τὰ Βενέτικα κάστρα λέγοντας:

— Εδῶ ήτανε ὁ Βενετσάνος ποὺ ἔχτισε κάστρα

καὶ τείχη καὶ σήμερα κανένας δεῖ τὸν μολογόδει, οὔτε τὸν ξέρει κανεὶς, καὶ μου λέεις έρενες νὰ κάνω βίος... χάχα χάχα! τοῦ ντουνιάς τὸ βρές θὰ μείνη στὸ ντουνιά!

Τὸ Βενέτικο ποὺ διατείχεται εἰς τὸ ἀπάνω καὶ τὸ κάτω, είναι πολλὰ χωρίς, ποὺ ὑπάγονται σήμερα στὸν δῆμο Ναυπακτίδος.

(Ἀκολουθεῖ).

ΚΩΣΤΑΣ Σ. ΓΟΥΧΑΡΗΣ

ΤΑ ΝΗΣΑΚΙΑ

«Μρο καλὴ μορφόνησα, φηλά στὸν οὐρανό λευκὰ νησιά τὰ σύνεφα, νέφια κι' έσσες στὰ κύματα σᾶς περιχύνεις ολόγυρα τὸ φῶς τὸ δειλινό μὲ μενεξέδων ὄμορφίες μὲ καὶ μὲ σύμπτων κρέμα.

Σᾶς φέρνεις οἱ μπάτης τοῦ πουρνοῦ θάλλων νησιών φιλέα κι' ἀστρα πανιά ξαπλώνεις τὰς τὰ σύννεφα ὡς τάστερα καὶ στὸ γοργὸ κυράτισμα, μὲς τὴ χρυσὴ ἀντηλιά τοῦ ταξεδίου σὲ κάβοις σᾶς ξαναλέγουν ἀπονέρτα.

Κερμιά ζωὴ ἀπάνω σας ή αὐγοῦσα δὲν ξυπνεῖ, μόνο δινέριο Ιστιώματα περγάρωσας χυμένη, κι' ἐν κάποιαν ὥρα μιὰ φωτιά στὴν ἄμμο ξαγρυπνεῖ είναι βαρκούλα στὸ γιαλό, κι' δέω πανιά ἀπλωμένα.

Βέλος

NIKOS G. MARGOMENOS

ΕΥΡΙΠΙΔΗ

ΜΗΔΕΙΑ*

Ποιητικὴ μετάφραση ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗ

(Συνέχεια)

Τὸ βερὺ τὸ λάθος μου ητον τότε
Τὸ πατρικὸ τὸ σπίτι μου νέφρωσ, βάστη
Βάζοντας σ' ἐνὸς "Ελληνα τὰ λόγια
Ποὺ ἔγω θὰν τὸν ἐκδικηθῶ μὲ τὸ θεό μου:
Γιατὶ οὔτε στὴ ζωὴ θὰ ίδῃ πλιό τὰ δικά μου
Παιδίζ, οὔτε μὲ τὴ νόνυφη θάλλας θάπογκησηρ
Γιατὶ κακήν' οὐσα καὶ κακὸ τῆς πρέπει τέλος
Μὲ τὸ δικό μου τὸ φαρμάκι νάποθηνγ.

Τόσο μαρῷ, μικράψυχη κι' ημερη τόσο
Κανεὶς μὴ μὲ θαρρεῖ παρὰ είμαι στοὺς ὄχτρούς μου
Ανήμερο θεριδὸ καὶ πρόβατο στοὺς φίλους,
Τρισένδοξη ζωὴ γιατὶ ἔχουν τέτοιοι ζυθρῶποι.

ΧΟΡΟΣ:

Στὸ λέω—σὰν ἐμπιστεύτηκες τὰ λόγια σου σ' ἐμένα,
Τοὺς νόμους τοὺς ἀνθρώπινους σεβάζοντας καὶ σένα
Γιὰ νὰ ωφελήσω—ἀπ' σοκ λές κακὸ μὴν κάνης ἔνα!

ΜΗΔΕΙΑ:

Τοὺς κάκου πὲν τὰ λόγια σου· δύως ζήσεις δέκιο,
Γιατὶ δὲν ἔπειθες ποτὲ τὰ δσα παθίνειν!

ΧΟΡΟΣ:

Καὶ μάννας έσσε τολμάς νὰ αρέξῃς τὰ παιδιά σου;

ΜΗΔΕΙΑ:

Μὰ ἔται κατάκαρδα τὸν δάντρο μου θὰ κάψω.

ΧΟΡΟΣ:

Καὶ σὺ τοῦ κόσμου θὰ είσαι· ἡ πλιὸ δυστυχισμένη!

ΜΗΔΕΙΑ:

Ἐμπρές! Τὰ λόγια σου περιττὰ τὴν ώρα ἐτούτη·

(Στὴ Νέννη της):

Τρέχως κι' ἔδω τὸν Ιάσονα φέρε μου τόρα,
Σὲ κάθε μου περιστκησ έσσε τὴ πιστή μου,

* Η ἀρχὴ του στὸ 108 φύλλο τοῦ «Νουμᾶ».

Καὶ λόγο μὴν εἰπεῖς τὸ ξχω στὸ νοῦ τὰ κάνω,
Τὴν κυράσου, τὸν ἀγριπά; κι' ἂν γυναίκες ἐπλάστης.

(Φεύγεις τὴ Νέννη)

ΧΟΡΟΣ:

Παιδιά τῶν μακαρίων θεῶν καὶ τοῦ Ἐρεχθέα ἑγγόνια,
Ποὺ τρισσοτυχισμένο: ζῆστ' ἀπ' τὰ παλιὰ τὰ χρόνια,

Κι' ἀπὸ μιᾶς χώρας ιεστῆς κι' ἀπόρθητης τρυγάνει
Καρπούς αφίκεις τρισένδοξης, ἐνῷ δέλαρροπατάτες,

Πλανταπεινὰ περήφανοι τὸ ολόλαμπρον αἰθέρη
Πλεύντας, στὸν ἐνάστρον Μουσῶν τὴν κατοκία,

Τὸν Ηισρίδων, πού, σπάς λέν, ἐναν καιρὸ μητέρη
Ἐκεὶ ὅλες τὶς ἐγέννησα πανώρια τὸ Αρμονία,

Ἀντισφρόφη: Κι' ἀπ' τοῦ ὄμορφατρεγούμενου τοῦ Κυριστοῦ τὴν
κατηπ

Πηρές κι' ἐδροσοβάλησ τὴ γώρα τὸ Αφροδίτη,
Γλυκόπτνας εὑρες γύναντας κι' σπως τὸ λὴν ἀκόμη,

Φορώντας τροδοστέρων μυρόβολο στὴν κόμη,
Τοὺς ἔρωτές της στέλνεις ἔδω, κάθε σορὸ νὰ εύφρακίουν
Καὶ νὰ βούθησε τοὺς καλούς καλύτεροι νὰ γένουν,

Στροφή:

Λοιπὸν μιὰ παξιδοφονηστακικαίηρα σὰν καὶ σένα
Ποιός τόπος μ' ισρά

Τὸν ποταμῶν νερά,

— Η ποιά φιλέσενη, ποιά γῆ

Θὰ νὰ δεχτῇ ἀπ' τὰ ζεύς;

— Ακού καὶ σκέψου τὶ πληγή,
Θανοίζης στὰ παιδία σου,

Ποιό φόνο ἐσύ πρωτάκουστον ἐτόλμησε, σταγάσου!

Περακελούμε σε ὅλες μής, στὰ πόδια σου περμένες,

Μὴ βάζεις χέρι φονικὸ στὶς έδισες σου τὶς γένες!

Ἀντισφρόφη:

— Απὸ ποὺ θὰ πέρης ἐνας σου καὶ τὸ γέρι: κι' η καρ-